

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato In primam Codicis Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Eunuchis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96119](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96119)

De eunuchis. Rubr. XLII.

LEX II.

1 Civitas potest statuere contra civem aliquid extra territorium facientem.

2 Romane. Hoc casum in hac l. princ. quod contra civem suum facientem aliquid extra territorium. Dixi plene de hoc in l. cunctos populos. supra de summa trinitate, et fide catholica.

ADDITIO.

3 POMA. C. Romane in fi. Bald. et Salic. hic ponderant istam legem ad questionem de statuto, quod, et, quibus, adde Alex. consil. suo xxxvi.

De patribus qui filios distra. Rub. XLIII.

LEX II.

1 Quis propter. Hec est notabilis, et singularis lex. An pro alia causa simili possit filius vendi, vide Wyn. in c. in argument. de regul. iur. lib. vi. An filius possit dari pro obfide. gloss. tangit hic. Dic vt extra de iur. iur. ca. ex rescripto, et.

De rescindenda venditione. Rub. XLIII.

LEX II.

1 Contrahentes quando possint se inuicem decipere, 2 Rescissio venditionis quando et quibus in contractibus locum habeat, 3 Iudex in omnibus, in quibus magis requiritur iudicium, quam testimonium, debet mittere aliquos bonos viros ad estimandum, 24 Rerum mobilium consistentium in pondere, numero, vel mensura, qualiter fiat estimatio.

2 In maioris. Hec est solennis l. Si aliquis in venditione decipitur ultra dimidiam iusti pretii, potest agere vt res reddatur, vel iustum pretium suppleatur, hoc dicit. C. Not. quod dixi in sumario. C. Dyp. et videtur quod liceat contrahentibus inuicem se decipere, vt ff. de m. l. in cause. ff. generaliter. et j. eo. l. si voluntate. Sol. illa lex si voluntate de terminatur per istam, dum tamen non decipiatur quis ultra dimidiam iusti pretii. Circa legem nostram pro cedam per ordinem gloss. C. Quero, qua actione petatur rescissio venditionis, secundum formam huius legis: Quidam dicunt, per officium iudicis, et sic per modum restitutionis in integrum ex clausula generali, si qua mihi iusta causa esse videbitur, vt s. quibus ex cau. ma. l. in contractibus. Blos. dicit, quod imo petatur actione ex eo contractu, quia in bone fidei iudicio veniunt ea, de quibus non est cogitatum, vt ff. de actio. empr. et ven. l. j. Effectus istarum opin. est magnus. Item si agitur officio iudicis, finitur. Si agitur actio ne durat xxx. annis, et ideo pro eius declaratione dicit, quandoque contractus empr. et vendit. est ab initio ipso iure nullus, quandoque venit rescindendus. Primo casu aut hoc contingit ex contrahentium dispositione, et agitur ad resoluendum contractum, quatenus de facto processit actio ex eo contractu, vt ff. de contrahenda emptione. l. sed Lellius. ff. si fundus anima. et l. ex empto. ff. si qui vniu. de actio. empr. Si vero hoc contingit absq. dispositione contrahentium, tunc non agitur actione ex eo contractu, sed de dolo, vel alia, vt lege, et eleganter, in princ. ff. de dolo. Ita debet intelligi j. eo. l. si dolo, licet gl. ibi aliter sentiat, et male. Secundo casu quando ab initio valuit, sed ex post facto petatur rescindi, aut ad istam rescissionem est protracta specialiter aliqua actio, vt si facta esset metus, et non est dubium quod illa agitur, vt s. l. pro. in. Idem si modus rescindendi esset introductus aliquo speciali favore, vt per restitutionem in integrum, que conceditur minoribus per titu. si aduer. venditionem. Si vero petatur rescindi de iure communi, non est alia quo singulari favore, tunc agitur actione ex eo contractu, vt l. ex empto. ff. si quis virginem. ff. de actio. empr. Ita debet intelligi j. de action. empr. l. vendit. la. j. Hunc ad propositum, cum hic petatur rescindi de iure communi, quod non datur aliquo speciali favore, debet peti actione ex eo contractu, et sic est vera opi. gl. C. Quero secundo quid e commercio, si est deceptus emptor, quia cimit rem vltra dimidiam iusti pretii: Blos. que est j. idem dicit, et bene eadem ratione. C. Quero quid in alijs contractibus bone fidei, si alius quis est deceptus vltra dimidiam iusti pretii: Respon. licet gloss. non tangat, idem in omnibus contractibus, vt s. ex quibus causis Bart. Prima super Lod. B. ii

Bar. in l. Titia. ff. de verbo. oblig. et ad hoc not. vide Bart. in l. serui electione. ff. de leg. 2. omnino Bart. in l. si fundus. ff. penult. de pign. vbi not. POMA. C. In vendentis. Limita istam l. pulchre, vt procedat de nomine herede, secus in relata. Ita Bald. per illum tert. in l. in potestate expressa, secus in relata. Ita Bald. per illum tert. in l. in potestate expressa, ff. si si cert. per. P. A. V. P. C. In vendentis. Limita vno modo vt per Soci. in l. in potestate expressa, ff. si si cert. per. Et an resolutio contra actum conferri possit in voluntate vnius, vide Bretain. in l. si quis, de acquiren. posses.

LEX XIII.

1 Adum. Istam l. inducit do. Old. in quadam sua disputatione, quod statutum factum hic in ciuitate ista quod forensibus non licet vendere, valet et tenet. Facit ff. de pign. l. in quorum. Non autem valet statutum quod non liceat vendere clericis. Dixi vobis in ant. causa. l. in de sacro sanct. eccles. vobis in ant. causa. l. in de sacro sanct. eccles. ADDITIONES.

2 ALEX. Quidum. Facit ista l. quod valet statutum, quod fors non possit vendere rem comunem, vel partem suam irrequisito deo, secundum Bald. in l. j. in princip. s. communis diuid. et vide quod post. not. in l. c. de comun. seru. manu. et limita hanc l. in casu siue positio in l. de priu. credi. vbi omnino vide. P. A. V. P. C. In ciuitate ista. Quid autem si extaret statutum quod vicinis alteri preferatur, vide de isto statuto omnino que habes in Bertachin. in verbo, statutum de contractibus, vbi multa addidit.

LEX XV.

1 Super rebus. Materiam huius l. dicit vt dixi in l. si quis arbitratus. ff. de verb. oblig.

ADDITIO.

2 POMA. C. Super rebus. Ad limitationem istius l. vide Panoz. consil. lxx. in primo dub. vt j. z. Anna. consil. rix. in j. dub. z. Bretain. et c. c. c.

De hered. vel actione vend. Rub. XXXIX.

LEX V.

1 Actiones viles intentantur nomine cessionarij, directe vero non mandantis. Et habes viles alteri illas cedere, apud ipsum nihil remanet, nisi pape rem. sed aliquid querere et agere ex aduerso contra communem. Quid dicitur. C. Quert gloss. quid si ille, qui habet viles, cedit alteri. Lere gloss. dicit quod apud primum cedentem nihil remanet, quia viles, quas habet, transiunt. Et de not. gloss. Idem not. in l. ex ass. ad. Treb. et ff. de ill. eo. tit. et. ADDITIO.

2 ALEX. C. Emptor. In l. de here. vel act. ven. habes hic in gl. no. in vno, quam tamen reprobat Bart. in l. j. post prin. de ope. no. iuu. l. x.

3 Actiones que cedi possunt et que non. z. nu. 3. 4. 5. Bonum vtile sine traditione queri non potest.

4 Erti z. indubitati iuris. Hec est bona l. et not. quod actio in rem potest e di. z. ex celsione competit cessionario vtilis actio. Sed intellige quod licet competat vtilis actio in rem, non tamen competit vtile comunum, quia sine traditione non potest mihi queri, vt l. tras. de conuen. s. de pact. Et ita tenet Wyn. in c. pro possessore, circa fi. de re. iur. lib. vi. Et ex hoc debes scire qualiter libellus et formetur in actione vtili. Debes enim dicere quod talis res pertinet ad quem iure comunum vel quasi. Item quod dicitur Titius cessit michi comunem actionem, quam habebat pro dicta re vendita, quas res res in rem mari, et. Si enim dices rem ad te pertinere iure comunem, sicut heredes. C. Quert gl. in quid hypothecaria possit cedi. Et examinat hic. Ego dixi in l. si de iur. obligari. in prin. ff. de fidei. iur. vbi tangit. C. Quert gloss. vtrum actio iniuria non possit cedi vt in l. in iur. iur. ff. de iur. iur. ADDITIONES.

5 ALEX. C. Actio in rem. Istis adde que not. Bald. C. de alie. iur. in causa fact.

6 Celsio comunum. Adde Bald. s. proxi. gloss. et ff. famil. ereiscun. l. p. l. e. nam Engel. in l. j. pro emp.

7 ALEX. C. In actione vtili. Adde Bald. in l. si culpa. de rei ven. C. Adde vt per Spec. et Joan. And. in tit. de celsio. act. s. j. verfic. quod si mihi cedis, et verfic. sed nunquid.